

Szanowni Państwo,

W lipcu 2011 roku, w Muzeum Etnograficznym im. Seweryna Udzieli w Krakowie można zobaczyć:

WYSTAWY CZASOWE:

1/ „W kierunku autentyczności. Artyści z kręgu art brut”

Wystawa czasowa organizowana we współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym w Krakowie

Termin: 21. maja – 28 sierpnia 2011

Ekspozycja: Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, pl. Wolnica 1 (2. piętro)

Wernisaż: 21. maja 2011; godz. 17.00

Wystawa powstała we współpracy z Wydziałem Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Wernisaż będzie jednym z wydarzeń towarzyszących konferencji z cyklu Psychiatria i Sztuka pt. "W kierunku autentyczności. Twórcza ekspresja i artyści z kręgu art brut", która odbędzie się na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, w dniach 20.-21. maja 2011 roku. Na wystawie zostaną zaprezentowane obrazy i rzeźby ze zbiorów prywatnych Leszka Macaka i dra Andrzeja Kowala oraz Muzeum Etnograficznego w Krakowie.

W kierunku autentyczności. Artyści z kręgu art brut otwiera bramę do nieznanych światów, daje pełniejszy obraz sztuki i człowieka. Autorami prezentowanych na wystawie prac są twórcy z kręgu *art brut*, których twórczość, tajemnicza i zagadkowa, wyrastająca na poboczach oficjalnej kultury, towarzyszy sztuce współczesnej, przenika do niej. Czysta, autentyczna, nieskalana edukacją jest świadectwem niepowtarzalnych indywidualności, zbiorem światów jednoosobowych, które zaskakują estetyczną dojrzałością, samodzielnością, talentem, bogactwem wyobraźni, potrafią wzruszać, wstrząsać i zachwycać.

Krówka niebieska, autor: Adam Dembiński
Woj. Mazowieckie; DPS Brwilno; 2003, wł. L. Macak
fot. Marcin Wąsik

Warsztat, autor: Julian Stręk, Pustków,
woj. podkarpackie, 1990; wł. L. Macak
fot. M. Wąsik

3/ „Macewy codziennego użytku – fotografie Łukasza Baksika”

Wystawa gościnna 21. Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie zorganizowana wspólnie z Uptown Foundation

Termin: 25.czerwca – 14. sierpnia 2011

Ekspozycja: Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie, ul. Krakowska 46

Wernisaż: 25. czerwca 2011, godz. 12.00

Nikt nie wie ile macew było przed wojną na 1200 cmentarzach żydowskich w Polsce. Naziści okupujący Polskę wykorzystywali płyty nagrobne do utwardzania dróg i stawiania murów. Podobnie czynili po wojnie Polacy. Fotograf Łukasz Baksik natrafił nawet na współczesne przykłady wykorzystywania w budownictwie tych starych, kamiennych płyt. Wykonał do tej pory 1700 zdjęć dokumentujących wykorzystanie macew do budowy murów, schodów, dróg, podłóg i katolickich nagrobków. Na wsiach znalazł wiele kół szlifierskich, na których widać hebrajskie napisy. Na jednej z fotografii znalazła się nawet zbudowana z macew ambona strzelnicza. Wstrząsający obraz historii i teraźniejszości zilustrowanej poprzez dokumentalną fotografię jest fragmentem większego projektu, którego celem jest przywrócenie macew na ich pierwotne miejsce.

Wystawa zorganizowana wspólnie z Uptown Foundation.

Cena biletu: 3 zł; Wernisaż: wstęp wolny

4/ „Żydzi na winylach”

Wystawa gościnna 21. Festiwalu Kultury Żydowskiej w Krakowie

Termin: 25.czerwca – 31. lipca 2011

Ekspozycja: Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie; pl. Wolnica 1 (parter)

Wernisaż: 25. czerwca 2011, godz. 12.00

Roger Bennett oraz David Katznelson, kuratorzy i pomysłodawcy projektu *Żydzi na winylach* udali się w fascynującą podróż. W poszukiwaniu zapomnianych płyt winylowych przeczesali stare strychy, zakurzone archiwa i lokalne wyprzedaje garażowe. Zebrane razem, często zarysowane, zniszczone, porzucone i zapomniane muzyczne klejnoty, opowiadają niebywałą historię – historię Żydów w Ameryce. *Żydzi na winylach* to wyjątkowa wystawa oparta na książce *And You Shall Know Us by the Trail of Our Vinyl: The Jewish Past as Told by the Records We Have Loved and Lost*, będącej świadectwem historii muzyki żydowskiej z lat 1940 – 1980: od muzyki kantoralnej po hity Neila Younga czy Barbry Streisand... Projekt jest realizowany przez The Idelsohn Society for Musical Preservation, we współpracy z Miejscem.

Bilety w cenie: 3 zł

Wernisaż: wstęp wolny.

WYSTAWA STAŁA „Polska kultura ludowa”

Ekspozycja: Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie - Ratusz (pl. Wolnica 1)

Muzeum Etnograficzne - Ratusz, fot. M. Wąsik

Zwiedzanie wystawy stałej to ciekawa wyprawa w przeszłość. Unikalne, pochodzące głównie z XIX wieku eksponaty są źródłem wiedzy o kulturze ludowej. Zabytki folkloru, rzemiosła i sztuki oraz archiwalne fotografie pozwalają zapoznać się z minionymi – często bezpowrotnie – obrazami wsi. Przywołują zwyczajne, codzienne życie rolnika czy pastusza, ale opowiadają też o zdarzeniach uroczystych i niezwykłych, związanych z tradycyjnymi obrzędami i magią.

Izba Krakowska

W salach wystawowych przygotowanych zgodnie z ideą skansenu w centrum miasta zobaczymy izbę krakowską, której ściany, powała i piec pomalowane są w zalipiańskie kwiaty. Meble pochodzą z małopolskich ośrodków stolarstwa. Obrazy z wizerunkami świętych to pamiątki przywożone z pielgrzymek lub zakupione u wędrownych handlarzy. Wiejskie budownictwo Krakowiaków ukazuje model chałupy Błażeja Czepca z Bronowic, wykonany przed stu laty pod kierunkiem Włodzimierza Tetmajera.

Izba krakowska, fot. Marcin Wąsik

Izba podhalańska

Półmrok, zapach drewna i refleksy światła odbite w obrazach na szkle wprowadzają w nastrój tradycyjnej izby podhalańskiej. Warto zwrócić uwagę na ściany zbudowane z szerokich płazów, powalę z desek ułożonych w jodełkę, wspartą na belce sosrębowej ozdobionej rozetą.

Izba podhalańska, fot. Marcin Wąsik

Warsztaty

Na wystawie można też zobaczyć tradycyjne wiejskie warsztaty: m.in. folusz z Jaworek, gdzie produkowano sukno z tkaniny wełnianej, czy olejarnię z Ochotnicy Górnej, w której tłoczono olej z siemienia lnianego. Jest też pracownia garncarska z różnymi rodzajami kół garncarskich i modelem pieca do wypalania garnków, mis i dzbanów. Całości dopełnia wystawa wyrobów ceramicznych z wielu obszarów Polski, obrazująca bogactwo form i technik. W innym miejscu muzeum zobaczymy wnętrze kuźni, gdzie wykonywano nie tylko podkowy, ale również dekoracyjne okucia, zawiasy i narzędzia gospodarskie. Poznamy tajniki obróbki lnu i pracy przy warsztacie tkackim, a także arkana takich zawodów, jak bartnik, pszczelarz i kłusownik.

Stroje ludowe

W świat stroju ludowego przenosi nas kolekcja odświętnych ubiorów z całej Polski. Strój ludowy manifestował przynależność do rodzinnej wsi, regionu, często był też symbolem uczuć patriotycznych. Tylko u nas można zobaczyć paradny orszak Krakowiaków: kobietę w spódnicy i gorsecie, z koralami i chustą wiązaną na głowie w czepiec, oraz mężczyznę ubranego w białą sukmanę i ciemnogrnatowy kaftan przewiązany skórzanym pasem, w czapce magierce.

Obrzędy

Część wystawy ukazująca obrzędowość podzielona jest na dwa zasadnicze cykle kalendaryczne: wiosenny, połączony z Wielkanocą, i zimowy, związany z Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem. Prezentuje ona oryginalne zwyczaje spotykane gdzieś jeszcze dziś, jak na przykład pucheroki spod krakowskich Zielonek. Pucheroki to chłopcy, którzy w Niedzielę Palmową chodzą po wsi z usmolonymi twarzami, w czapkach z bibuły i wygłaszają zabawne oracje, stukając laskami i prosząc o drobne podarunki. Można tu też zobaczyć słomiane maski dziadów śmigustnych spod Limanowej, a także pochodzącą z okolic Wieliczki siudą babę. W Poniedziałek Wielkanocny chłopak ubrany w łachmany udaje ciężarną kobietę i zaczepia przechodniów, zmuszając ich do całowania krzyża nabijanego gwoździami, a uciekających smaga batem po plecach. Fragment wystawy poświęcony Bożemu Narodzeniu ukazuje kolędowanie z turoniem i szopką. Tu trzeba zobaczyć najcenniejsze w kolekcji szopki krakowskie, a wśród nich tę najstarszą, liczącą ponad sto lat, wykonaną przez Michała Ezenekiera. Jest ona uważana za pierwowzór współczesnych szopek konkursowych.

Szopka krakowska, wyk. Michał Ezenekier, Kraków, lata 90. XIX wieku; fot. M.Wąsik

Sztuka ludowa

W części wystawy poświęconej sztuce ludowej na uwagę zasługują XIX-wieczne deski drzeworytnicze z Płazowa, które służyły do powielania odbitek sprzedawanych na jarmarkach i odpustach. Ukazują one wizerunki Matki Boskiej, Chrystusa i świętych, do których zwracano się w chwilach trwogi i radości. Tradycyjna ludowa rzeźba i malarstwo miały przede wszystkim charakter religijny, stąd bogate w formie i treści dzieła anonimowych twórców, którzy na chwałę Bożą wznosili kapliczki, fundowali obrazy i figury kościelne. Jednym z najciekawszych eksponatów jest pochodząca z Mazowsza kapliczka słupowa z 1650 roku ukazująca Chrystusa Frasobliwego.

INNE:

1/ Zaokrętuć się na MEK. Letnie podróże etnograficzne

Miejsce: Ratusz, Plac Wolnica 1

Termin: lipiec - sierpień 2011

Zapraszamy na cykl wakacyjnych warsztatów etnograficznych. Zajęcia są przeznaczone dla dzieci od 7 lat. Warsztaty prowadzimy dla uczestników indywidualnych oraz grup zorganizowanych. Zajęcia będą się odbywać od 5 lipca do 26 sierpnia od wtorku do piątku w godzinach: 9.30 – 11.00 oraz 12.00 – 13.30.

Koszt: 7zł od uczestnika

Rezerwacja i informacje: tel. 012 430 18 27 lub 012 430 55 75 wew. 53, od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00 – 15.00.

Program na lipiec 2011:

Pakuj się!

5-8 lipca 2011

W podróż zabieramy bagaże. Skąd wiadomo, co nam się przyda w drodze? Nasze warsztatowe zestawy podróżne zapakujemy do niezwykłych pojemników.

Ruszamy w drogę

12-15 lipca 2011

Czas w drogę. Pieszko, łódką, samochodem, na wielbłądzie, psim zaprzęgiem? Zapraszamy do gry, w której sposób podróżowania będzie miał kluczowe znaczenie.

W kierunku wyobraźni

19-22 lipca 2011

Czy ptak może mieć cztery nogi i zielone futro? Oczywiście! Wyobraźnia nie ma granic. Podczas warsztatów przeniesiemy się w świat snów, marzeń i fantazji, i namalujemy to, co możemy zobaczyć tylko tam.

Pocztówka z wakacji

26-29 lipca 2011

Zachowaj wspomnienia z letnich podróży etnograficznych. Własnoręcznie wykonana pocztówka będzie doskonałą pamiątką z wakacji w muzeum. A może zechcesz komuś ją wysłać?

2/„Druga strona rzeczy” – cykl spotkań w ostatni czwartek miesiąca w MEK.

Wędrowki roślin

Termin : 28. lipca 2011 (czwartek), godz. 18.00

Miejsce: podwórkowo MEK, ul. Krakowska 46 (w razie niepogody – ratusz, pl. Wolnica 1)

Goście specjalni: Piotr Klepacki, Monika Kujawska – uczestnicy projektu badawczego MEK „Dzieło-Działka”

Porozmawiamy o tym, jak rośliny przekraczają granice kultur, znajdując zastosowanie w kuchni, leczeniu, praktykach religijnych. W otoczeniu narzędzi rolniczych z różnych stron świata przypomnimy sobie o odległych rodowodach owoców, warzyw i ziół, które rosną w naszych ogródkach. Czy pomidor, słonecznik, tymianek nadal będą smakowały tak samo?

Patronat medialny: TVP Kraków, Gazeta Wyborcza, Modny Kraków, Barbarzyńca, Krakow Post, Cracow- Life.com, e-krakow.com, Poland Art

Informacje praktyczne dla zwiedzających Muzeum:

Ceny biletów:

- bilet ulgowy - 5,00
- bilet normalny - 9,00
- bilet rodzinny
 - dwie osoby dorosłe + 1 dziecko lub
 - jedna osoba dorosła + 2 dzieci - 12,00
 - każda kolejna osoba +4,00
- bilet wstępu z oprowadzaniem
 - pierwsza osoba - **50,00** (nowa cena obowiązuje od 1. czerwca 2011)
 - każda kolejna osoba + 5,00
- bilet wstępu z oprowadzaniem w języku: francuskim, angielskim, niemieckim
 - pierwsza osoba - **65,00** (nowa cena obowiązuje od 1. czerwca 2011)
 - każda kolejna osoba + 5,00

Bilet na wystawę stałą +wystawę czasową (w tym samym dniu)

- bilet normalny/ ulgowy na wystawę stałą + bilet ulgowy na wystawę czasową

Bilet rodzinny na wystawę stałą +wystawy czasowe:

- dwie dorosłe osoby +1 dziecko lub
- jedna dorosła osoba + 2 dzieci – 17,00
 - każda kolejna osoba +4,00

Zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem wymaga wcześniejszej rezerwacji w Zespole ds. Edukacji, tel. (012) 430 18 27, w godzinach: 9.00 - 15.00.

Godziny otwarcia muzeum:

- Poniedziałek nieczynne
- Wtorek 11.00-19.00
- Środa 11.00-19.00
- **Czwartek 11.00-21.00**
- Piątek 11.00-19.00
- Sobota 11.00-19.00
- Niedziela 11.00-15.00

Proszę o umieszczenie i zaktualizowanie informacji o działaniach Muzeum Etnograficznego w Krakowie w lipcu 2011 roku w kalendarium wydarzeń. Dziękuję.

